

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University

НАУКОВІ ЗАПИСКИ ACADEMIC NOTES

**Серія:
Педагогічні науки**

**Series:
Pedagogical Sciences**

**Випуск 220 (2025)
Edition 220 (2025)**

**Кропивницький – 2025
Kropyvnytskyi – 2025**

УДК 378

Н 34

DOI випуску: 10.36550/2415-7988-2025-1-220

Н 34 Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. Випуск 220. 517 с.

ISBN 978–7406–57–8

ISSN 2415–7988 (Print)

ISSN 2521–1919 (Online)

ICV 2020 = 77.92

«Наукові записки. Серія: Педагогічні науки» включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (галузь знань: А Освіта), згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020.

Збірник зареєстровано в міжнародних наукометричних базах Index Copernicus, Google Scholar, Academic Journals, Research Bible, WorldCat, публікаціям присвоюється ідентифікатор цифрового об'єкта DOI.

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення №599 від 27.07.2023 р. Ідентифікатор медіа R30-01123.

Редколегія:

Головний редактор:

Філоненко О. В. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Члени редакційної колегії:

Галета Я. В. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Габелко О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Центральноукраїнського університету імені Володимира Винниченка

Давидович Н. – професор, університетський центр Самарія, Аріель, Ізраїль

Довга Т. Я. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Жатан Є. – професор Гданського університету, Польща

Клім-Клімашевська А. – доктор педагогічних наук, професор Природничо-гуманітарного університету в Седльцах, Республіка Польща

Лещенко Г. А. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Окольніча Т. В. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Остенда О. – професор технологічного університету, Катовіце, Польща

Радул О. С. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Растригіна А. М. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Рацул О. А. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Рябовол Л. Т. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Савченко Н. С. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Савченко Л. О. – доктор педагогічних наук, професор Криворізького державного педагогічного університету

Садовий М. І. – доктор педагогічних наук, професор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка

Друкується за рішенням вченої ради Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (протокол № 1 від 02.09.2025)

Статті подано в авторській редакції

© Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025

resource/c51442824e-Tech-Writing-in-STEM-Sarah-Delaney.pdf [in English]

9. Fan, H. (2021). Application of computer aided translation in technical English manual. Journal of Physics: Conference Series, 1961. URL: <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1961/1/012041> [in English]

10. Fedele, L., Brunese, P. A., McComb, S., & Simpson, V. L. (2019). An interprofessional, intercultural, immersive short-term study abroad program: Public health and service systems in Rome [Electronic resource]. The Forum on Education Abroad. URL: <https://core.ac.uk/download/196295637.pdf> [in English]

11. Fisk, C. (2006). Credit where it's due: The law and norms of attribution [Electronic resource]. Duke University School of Law. URL: <https://core.ac.uk/download/62562474.pdf> [in English]

12. Ghinea, G., & Serif, T. (2005). HMD versus PDA: A comparative study of the user out-of-box experience [Electronic resource]. Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH. URL: <https://core.ac.uk/download/333801.pdf> [in English]

13. Gleason, J. P., & Wackerman, J. P. (2003). Manual dexterity – What makes instructional manuals usable. In D. F. Beer (Ed.), Writing and speaking in the technology professions: A practical guide Hoboken: Wiley-IEEE Press. Pp. 139–152. [in English]

14. Hahsler, M. (2003). Integrating digital document acquisition into a university library: A case study of social and organizational challenges [Electronic resource]. URL: <https://core.ac.uk/download/11878770.pdf> [in English]

15. LeBlanc, F., Letellier, R., & Schmid, W. (2008). Recording, documentation, and information management for the conservation of heritage places: Guiding principles [Electronic resource]. J. Paul Getty Trust. URL: <https://core.ac.uk/download/71354261.pdf> [in English]

16. Zawacki-Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2019). Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education – Where are the educators? International Journal of Educational Technology in Higher Education, 16. URL: <https://doi.org/10.1186/s41239-019-0171-0> [in English]

17. Herrera Mendisabal, A. V. (2017). Osoblyvosti vidtvorennia kulturno-spetsychnoi informatsii v tekhnichnykh tekstakh [Features of rendering culturally specific information in technical texts]. Haluzevyi pereklad: teoriya, praktyka, metodyka navchannya. S. 148–152. [in Ukrainian]

18. Kuhai, K. B. (2025). Technical translation challenges [Electronic resource]. URL: <https://er.knutt.edu.ua/bitstream/123456789/386/1/Technical%20translation%20challenges.pdf> [in English]

19. Synekop, O. V. (2017). Vybir navchalnykh materialiv dlia dyferentsiiovanoho navchannia profesiino oriietovanoho anhlomovnoho spilkuвання maibutnikh fakhivtsiv [Selection of educational materials for differentiated instruction of professionally oriented English communication of future specialists]. Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohika. (3). S. 45–50. [in Ukrainian]

20. Tkach, H. S., & Kudriavtseva, N. S. (2019). Osoblyvosti vidtvorennia kulturno-spetsychnoi informatsii pid chas perekladu tekhnichnykh instrukttsii z anhliskoi movy ukraiinskoiu [Features of rendering culturally specific information during translation of technical instructions from English into Ukrainian]. Haluzevyi pereklad: teoriya, praktyka, metodyka navchannya. S. 148–152. [in Ukrainian]

21. Chaikivska, Kh. O. (2022). Zhanrovo-kulturna spetsyfika anhlomovnykh ta ukraiinskomovnykh tekstiv instrukttsii z ekspluatatsii pobutovykh prykladiv: aspekty perekladu [Genre and cultural specifics of English and Ukrainian texts of household appliance manuals: translation aspects] [Electronic resource]. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstreams/a0db12d7-947b-4998-9858-bea176d9e680/download> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ТЕРЕЩЕНКО Святослав – аспірант, викладач кафедри англійської мови технічного спрямування №2 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Наукові інтереси: методика навчання студентів-інженерів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

TERESHCHENKO Sviatoslav – PhD student and lecturer at the Department of English for Engineering 2 at the National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”.

Scientific interests: teaching methodology for engineering students.

Стаття надійшла до редакції 29.07.2025 р.

Стаття прийнята до друку 16.08.2025 р.

УДК 3.37.378

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-220-295-300

ТЕРЛЕЦЬКА Любов –

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3690-5691>

e-mail: terletska@ukr.net

РЕАЛІЗАЦІЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У статті проаналізовано традиційні та інноваційні методики іноземного навчання майбутніх вчителів іноземної мови. Метою статті є аналіз методик іноземної підготовки майбутнього педагога в сучасних закладах вищої освіти. Головне завдання трансформації та модернізації сучасної вищої освіти відповідно до європейських стандартів полягає у комплексному підвищенні її якості з орієнтацією на відповідність державним стандартам та потребам суспільства. Одним з важливих чинників підвищення якості освіти є іноземна підготовка майбутніх педагогів. Визначено, що традиційні методики навчання іноземної мови не завжди відповідають потребам та інтересам здобувачів. Реалізація інноваційних сучасних методик створює умови та можливості для ефективного формування іноземної компетентності майбутнього педагога, є потужним інструментом сучасної професійної освіти. Запровадження професійного стандарту вчителя початкової школи (2024) зумовило пошук нових методик для формування мовно-комунікативної компетентності вчителя початкової школи (здатності забезпечення іноземного

навчання та спілкування, володіння іноземною мовою та її особливостями, уміння висловлювати іноземною мовою власні думки, сприяння опануванню здобувачами освіти іноземної мови, комунікування іноземною мовою з метою підвищення професійного рівня й підвищення мотивації здобувачів освіти, підтримка належного рівня володіння іноземною мовою, необхідного для виконання професійної діяльності. Інноваційність у цьому контексті передбачає врахування та подолання можливих труднощів опанування іноземною мовою через використання нових, сучасних інструментів. Взаємодія між учасниками освітнього процесу – це важливий чинник ефективності іншомовної підготовки, що впливає на формування комунікативної компетентності, впевненості і реалізації мети навчання та формування професійних якостей майбутнього вчителя початкової школи. Вивчення навчальних дисциплін іншомовного блоку забезпечує формування у майбутніх вчителів початкової школи здатності орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології а також здатності до інтеграції та реалізації предметних знань як основ змісту мовно-літературної (іншомовної) освітньої галузі Державного стандарту початкової освіти.

Ключові слова: іноземна мова, майбутній педагог, освіта, методика, навчання, інновація, традиція.

TERLETSKA Liubov –

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of Foreign language and Methodology department, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3690-5691>
e-mail: terletskalm@ukr.net

IMPLEMENTATION OF TRADITIONAL AND INNOVATIVE METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article analyses traditional and innovative methods of foreign language teaching for future foreign language teachers. The aim of the article is to analyse methods of foreign language training for future teachers in modern higher education institutions. The main task of transforming and modernising contemporary higher education in accordance with European standards is to comprehensively improve its quality with a focus on compliance with state standards and the needs of society. One of the important factors in improving the quality of education is the foreign language training of future teachers. It has been determined that traditional methods of teaching foreign languages do not always meet the needs and interests of students. The implementation of innovative modern methods creates conditions and opportunities for the effective formation of foreign language competence in future teachers and is a powerful tool for modern professional education. The introduction of the professional standard for primary school teachers (2024) has led to the search for new methods for developing the language and communication skills of primary school teachers (the ability to provide foreign language teaching and communication, proficiency in a foreign language and its features, the ability to express one's thoughts in a foreign language, facilitating the acquisition of a foreign language by students, communicating in a foreign language in order to improve the professional level and motivation of students, and maintaining the appropriate level of foreign language proficiency necessary for professional activities. Innovation in this context involves taking into account and overcoming possible difficulties in learning a foreign language through the use of new, modern tools. Interaction between participants in the educational process is an important factor in the effectiveness of foreign language training, which influences the formation of communicative competence, confidence and the achievement of learning goals, as well as the formation of professional qualities in future primary school teachers. The study of foreign language subjects ensures that future primary school teachers develop the ability to navigate the information space, use information and communication and digital technologies, and integrate and apply subject knowledge as the basis for the content of the language and literature (foreign language) educational field of the State Standard for Primary Education.

Key words: foreign language, future teacher, education, methodology, teaching, innovation, tradition.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Система вищої освіти характеризується певною консервативністю в підходах щодо стратегічного планування власного розвитку. Водночас нестримні трансформації в соціокультурному середовищі зумовлюють необхідність змін в освітній парадигмі шляхом впровадження інновацій. Відбувається загострення суперечностей між традиційними моделями освітньої системи та потребою в зміні підходів і принципів освітнього процесу. Для кластеру вищої педагогічної освіти в сегменті навчання іноземних мов указані суперечності сприяють появі змін щодо принципів, форм та технологій при підготовці фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методи навчання іноземної мови у закладах вищої освіти України досліджено у наукових розвідках Канонік Н. (Сучасні методики навчання іноземної мови у ЗВО) [4], Баланаєвої О. (актуальні методи викладання іноземної мови в епоху глобалізації) [1], Велущак М. (сучасні методики викладання англійської мови у ЗВО: практичний аспект) [2], Новак І. (інтерактивні методи навчання іноземних мов у закладах вищої освіти) [7], Павлової О. (підходи до навчання іноземної мови у ЗВО в умовах дистанційності) [8], Матвіяс О. (сучасні підходи до методики викладання англійської мови

у вищих навчальних закладах) [5], Подоляка М. (порівняльний аналіз традиційного, дистанційного та змішаного навчання англійської мови у ЗВО) [9] та інших.

Мета статті – проаналізувати традиційні та інноваційні методики навчання іноземних мов у контексті професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іншомовна підготовка майбутніх педагогів у закладах вищої освіти зазнає змін відповідно до вимог професійного стандарту та принципів мовної політики держави. Зазвичай в освітньому процесі, зміни переважно стосуються формату навчання й не трансформують змістові основи іншомовної освіти. Тому питання інновацій у навчанні іноземних мов у підготовці майбутніх учителів початкової школи має виважений характер актуалізації. Затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024), впровадження Концепції Нової української школи (2018), вимагає нових підходів до іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової освіти. Новій українській початковій школі потрібні фахівці, у яких сформовано мовно-комунікативну компетентність, а саме: 1) здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти

іноземної мови та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови); 2) здатність володіти іноземною мовою та її функційними особливостями, необхідними для ефективного спілкування; 3) уміння висловлювати іноземною мовою власні думки, бажання, наміри, а також пояснювати свої дії в освітньому процесі, професійному спілкуванні; 4) сприяння опануванню здобувачами освіти іноземної мови для вирішення комунікативних завдань у життєвих ситуаціях; 5) комунікація іноземною мовою з метою підвищення професійного рівня й підвищення мотивації здобувачів освіти в опануванні іноземної мови; 6) підтримка належного рівня володіння іноземною мовою, необхідного для виконання професійної діяльності [6].

Інноваційні методи навчання іноземних мов – це своєрідна універсальна дефініція, яка має однаковий зміст, проте по-різному тлумачиться в контексті формату прояву за різних соціокультурних реалій. Інноваційність у педагогіці передбачає врахування всіх можливих нововведень в організаційно-освітньому чи практично-педагогічному процесі. Водночас важливим аспектом сприйняття інновацій є їх статус в освітній парадигмі. Існує декілька варіантів упровадження інноваційних елементів до навчального процесу в сегменті вивчення іноземних мов:

- доповнювальний формат, згідно з яким фундаментальні принципи навчання іноземних мов залишаються незмінними, а інновації впроваджуються як підсилення чи вдосконалення окремих елементів формування іншомовної компетентності;
- еволюційний формат, що передбачає поступову зміну освітньої активності зі зміною акцентів навчально-методичного характеру й новими підходами до формування знань і навичок з іноземної мови;
- радикальна трансформація чинної освітньої парадигми зі зміною змісту освітньо-професійної програми і стратегії вивчення іноземної мови загалом, що супроводжується або зумовлюється активним використанням інноваційних методів навчання [10].

Важливим моментом у розумінні специфіки застосування інноваційних методів навчання є визначення ініціатора такої активності. За традиційної освітньої системи адміністративного типу (радянсько-український період) процес формування методологічного арсеналу навчання іноземних мов був чітко систематизований і прогнозований. Розробленням навчально-методичного забезпечення займалися окремі відомчі освітні спільноти, а результати їхніх напрацювань (пройшовши відповідну оцінку ідеологічного характеру) ставали обов'язковими для застосування в усіх без винятку закладах освіти. Починаючи з періоду становлення української системи вищої освіти, розпочинається процес своєрідного методичного плюралізму в навчально-методичному кластері навчання іноземних мов. Очевидно, що цей процес мав ознаки хаотичності та якийсь час створював певні непорозуміння в

науково-педагогічній спільноті. Якщо додати до цього проблеми організаційного й соціально-економічного характеру, то можна констатувати певний занепад цього кластеру освітньої сфери.

Проте період турбулентності 1990-х років змінився відносною стабілізацією системи вищої освіти в Україні. Варто відзначити, що в цей період сформувалося стійке розуміння серед освітньої та педагогічної спільноти в незворотності інноваційних трансформацій методологічного складника. У кластері навчання іноземних мов також відбувалися кардинальні зрушення в сприйнятті інновацій і їх новому позиціонуванні в арсеналі підготовки фахівців. Зрештою, безпосередніми факторами змін процесу навчання іноземних мов є учасники освітнього процесу. Зокрема, науково-педагогічний персонал, для якого визначені нові стандарти розвитку, професійного зростання й мотиваційного впливу, що передбачають заохочення використання нових методів навчання для власної зручності, популяризації свого фаху, підвищення продуктивності праці. Водночас активність проявляють здобувачі вищої педагогічної освіти в сегменті викладання іноземних мов, які усвідомлюють потребу відповідності рівня володіння іноземною мовою у контексті професійної підготовки вчителя із запитам учнів молодшого шкільного віку стосовно отримання формування іншомовної компетентності. Не варто відкидати роль стейкхолдерів освітнього поступу, які не лише цінують знання іноземної мови, а й відзначають необхідність її активного застосування в професійних умовах, нерозривно пов'язаних з інноваційними трендами сучасності.

Розгляд методів навчання іноземної мови варто розпочати з традиційних елементів, які оновлюються й удосконалюються, формуючи частку інноваційності без упровадження її на концептуальному рівні. Фактично відбувається трансформація чинної методичної моделі навчання іноземних мов відповідно до вимог і викликів часу. Серед традиційних методів навчання іноземних мов Голубєва І. визначає: прямий метод, граматико-перекладний, аудіовізуальний та аудіолінгвальний, комунікативний, лінгвосоціокультурний [3]. Проаналізуємо вказані методи в контексті інноваційних змін у методологічній парадигмі:

1) прямий метод (Direct Method). Необхідна для актуалізації цього методу ідентифікація вчителя(викладача) як носія мови й навчального простору як іншомовного середовища, набуває нових можливостей із застосуванням цифрових технологічних ресурсів, які підвищують рівень вказаної ідентифікації. Прямий метод передбачає узгодженість дій вчителя (викладача) та учня(студента) в контексті досягнення навчальної мети;

2) аудіолінгвальний та аудіовізуальний метод. У цьому кластері оновлення можливе виключно в частині технологічного забезпечення організації навчання, яке зводиться до оптимізації інформаційно-комунікативного й технологічно-цифрового супроводу методичних матеріалів з іноземної мови. Тривалий час аудіо-формат

навчальної активності зводився до рівня риторичних здібностей педагога, проте інноваційні технології дозволяють суттєво розширити потенціал сприйняття іншомовного матеріалу. Аудіо-формат навчальної активності стає домінантним при формуванні комунікативної компетентності;

3) граматико-перекладний метод. Оновлення реалізується через підбір текстів ситуативного або чітко спрямованого характеру, їх комбінування з визначенням пріоритетності, що змушує здобувача освіти, окрім вивчення граматичних основ і перекладу інформації, уміти орієнтуватися в ній та використовувати відповідно до мети;

4) комунікативний метод передбачає активне застосування спілкування й комунікації в різних форматах, а за умови розвитку інформаційного суспільства доповнюється такими інноваційними інструментами як штучний інтелект, мова програмування, нейролінгвістичні елементи, соціальні мережі тощо;

5) лінгвосоціокультурний метод ґрунтується на порівняльному аналізі й акцентуванні відмінностей мовних характеристик за різних соціокультурних умов. Використання автентичних ресурсів для навчання та їх альтернатив створює розуміння сутності мови, її сенсів та специфічного лінгвістичного формату.

Водночас інноваційні методики іншомовної освіти, які активно використовують в освітньому просторі вищої школи України, мають різноплановий і багатоаспектний характер та реалізуються через:

- технологічний вимір, що ґрунтується на використанні засобів науково-технологічного характеру, які відіграють роль забезпечення й супроводу;
- цифровий вимір, завдяки якому здійснюються спроби створити альтернативу (або ж повну заміну) традиційній постаті педагога у форматі штучного інтелекту, штучного мовленнєвого центру активності тощо;
- психологічний вимір, що зосереджується на ментальних характеристиках педагога початкової школи та учня молодшого віку й переорієнтації на індивідуальну методику викладання та особистісно-орієнтований формат навчання.

Сучасним методам навчання іноземних мов притаманні різноманітні ознаки цільового, організаційного, структурного й навіть сутнісно-екзистенційного характеру. Інноваційність передбачає застосування таких ресурсів, які розкривають нові можливості для вивчення іноземної мови і ґрунтуються на запитах учасників освітнього процесу. Тобто ініціатива щодо впровадження інноваційної методики визріває в контексті набуття практично-повсякденним досвідом використання технологічних чи особистісних елементів. Цей досвід трансформується в бажання реалізувати його під час вивчення іноземної мови з розумінням його впровадження й передбаченням очікуваних результатів навчання.

Аналіз інноваційних компонентів навчання іноземної мови в закладах вищої освіти вказує на те, що абсолютний формат використання певного методу практично не застосовується, так само як і

практична неможливість використання традиційних методів навчання в сучасному освітньому процесі через призму іншомовної та методичної підготовки майбутнього фахівця-педагога.

Метод сценарію є важливим в розрізі навчання іноземної мови в умовах початкової школи. Організація навчального процесу за заздалегідь спланованим сценарієм має на меті відтворити творчо-впорядковані принципи активності, які подібні до театральних вистав. Педагог використовує принципи роботи режисера, в яких учням дозволяється проявити творчий потенціал, але в рамках матеріалу, який вивчається. Фактор драматизації навчальної активності суттєво підвищує зацікавленість учнів молодших класів при вивченні нового матеріалу іноземною мовою. Водночас, використання емоційно орієнтованих практик вимагає від педагога чітких знань загальної та вікової психології (дисципліни в навчальних планах, які посідають важливе практично-педагогічне значення). При підготовці в закладах вищої освіти такі навички є результатом поєднання фундаментальних вимірів навчання (функція організації та контролю) з гнучкими та креативними навичками (функція вільного художника та психолога).

Метод ділових та рольових ігор фактично продовжує метод сценарію, проте в ньому учням молодшого шкільного віку надається можливість самим конструювати хід заняття, але за умови чіткого досягнення мети та завдань уроку. Поєднання ділового та ігрового стилю в організації навчальної активності при вивченні іноземних мов в початковій школі дозволяє комбінувати вплив на учнів молодшого віку, яким надважливим є збереження балансу між офіційним та неофіційним стилем навчального процесу. Іншомовна підготовка вчителя початкової школи передбачає усвідомлення необхідності варіювати строгий офіційний стиль навчання з можливими вкрапленнями неофіційного (але навчально-орієнтованого) формату та здатність визначати вдалий момент для актуалізації та зміни цих підходів.

Методики case study та проєктного методу очевидно є більш актуальними для використання в середовищі середньої та старшої школи. Проте, дані методичні елементи можуть використовуватися за схемою активності вчителя та пасивності учнів молодшого шкільного віку. Тобто, використання методу реалізується через ознайомчий формат задля систематизації навчальної інформації певного тематичного блоку. Учні(студентами) відводиться місія сприйняття матеріалу, структурованого та систематизованого в певній тематичній навчальній оболонці.

Метод навчальної колаборації є одним з найскладніших аспектів педагогічної майстерності, оскільки передбачає залучення повного комплексу навчально-методичного, психологічно-емоційного та організаційного вимірів. Співпраця можлива за умови повного сприйняття на міжособистісному рівні за рахунок довіри та взаєморозуміння. Важливим аспектом системи підготовки педагогічного фахівця є формування констант

критичного контролю та самоконтролю майбутнього вчителя. Використання методу навчальної колаборації передбачає зміну оцінки діяльності учня (студента), оскільки в такому форматі успішність є результатом діяльності обох учасників освітнього процесу. Тому, для актуалізації навчальної синергії у форматі професійної підготовки потребує цілого комплексу знань, навичок та морально-психологічної стійкості.

Методи візуальної підтримки навчання та використання комп'ютерної підтримки є невід'ємним елементом сучасного освітнього процесу. Завданням викладача школи є інтеграція технологічно-цифрового інструменту в освітній процес закладу освіти. Очевидно, що проблема цифровізації навчання передусім передбачає труднощі у навчально-методичного вимірі. Технології сприяють значному покращенню всіх можливих кількісних показників засвоєння іноземної мови. Проте, саме наголос на всіх можливих повинен викликати найбільше занепокоєння в педагога. Фрагментарність знань, заміна офіційних мовних конструкцій неофіційними аналогами та популярним трендами, шкідливий словниковий контент – все це елементи супроводу сприйняття іноземної мови через технологічні виміри. Водночас, завдання викладача концентрується на поясненні та показі реальних переваг використання технологічних рішень при вивченні іноземної мови. Тому серед науково-педагогічної спільноти, яка досліджує проблеми вивчення іноземних мов та аспекти формування у майбутніх педагогів іншомовної комунікативної компетентності, активно просувається концепція синергійного методичного забезпечення в цьому освітньому напрямі.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Дослідження ефективності традиційних та інноваційних методик іншомовної підготовки створює передумови для вивчення трансформаційних історичних процесів, що впливали на їх розвиток. Перспективи подальших розвідок напрямку вбачаємо у порівняльному аналізі результативності розглянутих методик в історичному контексті (друга половина XX – початок XXI століття).. Поряд з історичним аналізом професійної іншомовної підготовки у закладах вищої освіти вважаємо за необхідне ґрунтовно вивчити та проаналізувати переваги та недоліки використання цифрових технологій в процесі навчання іноземних мов майбутніх педагогів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Баланаєва О., Терлецька Л., Рудоман О. Актуальні методи викладання іноземної мови в епоху глобалізації. *Інноваційна педагогіка*. №51. Гельветика. 2022. С. 46-53.
2. Велущак М., Кузьменко Ю., Озарчук І. Сучасні методики викладання англійської мови у ЗВО: практичний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 59. том 1. Гельветика. 2023. С. 137-142
3. Голубева І. Порівняльний аналіз використання традиційних та новітніх методик вивчення іноземних

мов. *Актуальні питання гуманітарних наук*. №64. том 1. 2023. С. 322–328.

4. Канонік Н., Ковальова К., Трубіцина О. Сучасні методики навчання іноземної мови у ЗВО. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка*. Вип. 55. том 1. Дрогобич : Гельветика. 2022. С. 303–310.

5. Матвійас О. Сучасні підходи до методики викладання англійської мови у вищих навчальних закладах. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія»*. Вип. 4. 2023. С. 77-85

6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 №1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

7. Новак І. Інтерактивні методи навчання іноземних мов у закладах вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 32. том 1. Гельветика. 2021. С.121-125

8. Павлова О. Підходи до навчання іноземної мови у ЗВО в умовах дистанційності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 87. Гельветика. 2023. С. 161-166.

9. Подоляк М. Порівняльний аналіз традиційного, дистанційного та змішаного навчання англійської мови у ЗВО. *Український педагогічний журнал*. № 4. 2022. С. 87–97.

10. Юніна О. Інноваційні технології викладання іноземних мов у закладах загальної середньої та вищої освіти : навчально-методичний посібник. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». 2024. 169 с.

REFERENCES

1. Balanaieva, O., Terletska, L., Rudoman, O. (2022). Aktualni metody vykladannia inozemnoi movy v epokhu hlobalizatsii [Current methods of teaching foreign languages in the era of globalisation.]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*. № 51. Helvetyka. S. 46-53. [in Ukrainian]
2. Velushchak, M., Kuzmenko, Yu., Ozarchuk, I. (2023). Suchasni metodyky vykladannia anhliiskoi movy u ZVO: praktychnyi aspekt [Modern methods of teaching English in higher education institutions: practical aspects]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues in the humanities*. №59. vol. 1. Helvetyka. S. 137-142. [in Ukrainian]
3. Holubieva, I. (2023). Porivnialnyi analiz vykorystannia tradytsiinykh ta novitnykh metodyk vyvchennia inozemnykh mov [Comparative analysis of the use of traditional and modern methods of foreign language learning]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current issues in the humanities*. №64. vol. 1. S. 322–328. [in Ukrainian]
4. Kanonik, N., Kovalova, K., Trubitsyna, O. (2022). Suchasni metodyky navchannia inozemnoi movy u ZVO [Modern methods of teaching foreign languages in higher education institutions]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobyskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. I. Franka – Current issues in the humanities: interuniversity collection of scientific works by young scientists of the I. Franko Drohobych State Pedagogical Universit*. №55. vol. 1. Drohobych: Helvetyka. S. 303–310. [in Ukrainian]
5. Matviias O. (2023). Suchasni pidkhody do metodyky vykladannia anhliiskoi movy u vyshchykh navchalnykh zakladakh [Modern approaches to teaching English in higher education institutions]. *Naukovyi visnyk Vinnytskoi akademii bezperervnoi osvity. Serii «Pedahohika. Psykholohiia» – Scientific Bulletin of Vinnytsia Academy of*

Continuing Education. Series «Pedagogy. Psychology». №4. S. 77-85. [in Ukrainian]

6. Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 29.08.2024 №1225 «Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity» [Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 29 August 2024 №1225 «On the approval of the professional standard «Teacher of a general secondary education institution»]. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> [in Ukrainian]

7. Novak, I. (2021). Interaktyvni metody navchannia inozemnykh mov u zakladakh vyshchoi osvity [Interactive methods of teaching foreign languages in higher education institutions]. Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy. № 32. vol.1. S. 121-125. [in Ukrainian]

8. Pavlova, O. (2023). Pidkhody do navchannia inozemnoi movy u ZVO v umovakh dystantsiinosti [Approaches to foreign language teaching in higher education institutions in a distance learning environment]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh – Pedagogy of creative personality formation in higher and general education. № 87. S.161-166. [in Ukrainian]

9. Podoliak, M. (2022). Porivnialnyi analiz tradytsiinoho, dystantsiinoho ta zmishanoho navchannia anhliiskoi movy u ZVO [Comparative analysis of traditional, distance and blended learning of English in higher education

institutions]. Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian Pedagogical Journal. № 4. S.87–97. [in Ukrainian]

10. Yunina, O. (2024). Innovatsiini tekhnolohii vykladannia inozemnykh mov u zakladakh zahalnoi serednoi ta vyshchoi osvity : navchalno-metodychnyi posibnyk [Innovative technologies for teaching foreign languages in general secondary and higher education institutions: teaching manual]. Poltava. 169 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ТЕРЛЕЦЬКА Любов – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Наукові інтереси: реалізація традиційних та інноваційних методик навчання іноземних мов майбутніх учителів початкової школи.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

TERLETSKA Liubov – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of Foreign language and Methodology department, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University.

Scientific interests: implementation of traditional and innovative methods of teaching foreign languages of future primary school teachers.

Стаття надійшла до редакції 29.07.2025 р.

Стаття прийнята до друку 14.08.2025 р.

УДК 378:37.011.3-051:373.3:37.091.33-027.22

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-220-300-307

УСАТОВА Ірина –

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри спортивних ігор
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9485-6111>
e-mail: usat_ova@ukr.net

ПУСТОВАЛОВ Віталій –

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент кафедри спортивних ігор
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3737-7381>
e-mail: v_pustovalov@vu.cdu.edu.ua

КОРОЛЬ Тетяна –

старший викладач кафедри спортивних ігор
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-0248-324X>
e-mail: korolta88@vu.cdu.edu.ua

СУПРУНОВИЧ Вікторія –

кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент кафедри спортивних ігор
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0238-5066>
e-mail: viktoryS1987@ukr.net

ХАЛЯВКА Роман –

викладач кафедри спортивних ігор
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-0502-3791>
e-mail: rojahroma@vu.cdu.edu.ua